

Geachte leden van de vaste commissie voor
Economische Zaken,

Hierbij biedt de Dierencoalitie een brief aan voor het AO Dierenwelzijn van 23 juni 2015. Van de vele belangrijke dierenwelzijnsonderwerpen vragen we in het bijzonder aandacht voor de Positieflijst, vissenwelzijn, angorawol en wasbeerhondenbont, varkenswelzijn, weidegang en in beslaggenomen honden.

Positieflijst

Het Ministerie van Economische Zaken is hard bezig het bezit van en de handel in zoogdiersoorten wettelijk te reguleren door middel van de Positieflijst oftewel Huisdierenlijst. Ook is dit jaar de Europese invasieve exotenrichtlijn¹ in werking getreden, waarin het ontsnappen en loslaten van exoten die als gezelschaps- en hobbydieren worden gehouden, een belangrijke erkende factor is. De inbedding in nationale wetgeving wordt door hetzelfde ministerie voorbereid. Echter, in de beoordeling van diersoorten voor de Positieflijst wordt invasiviteit *niet* meegenomen.

Hierdoor kan een situatie ontstaan, waarbij een soort wel toegestaan wordt op de Positieflijst maar een paar maanden later verboden wordt door de Europese exotenverordening, doordat de soort op de Unielijst van potentiële invasieve exoten terecht komt, of op de Nederland-specifieke lijst. Dit leidt tot juridische onzekerheid en kan mogelijk ook schadeclaims tot gevolg hebben. De eerste tekenen zijn al aanwezig: in tabel 2 van het reeds gepubliceerde deel van de Positieflijst² worden de Japanse en de Finlaysonklappereekhoorn aangewezen, terwijl deze soorten ook in de hoogste risicocategorie eindigen bij de Nederlandse Horizonscan³. Een integrale benadering waarin de criteria van de Positieflijst en de Europese exotenverordening worden gecombineerd, geeft daarentegen duidelijkheid, beperkt de lastendruk en minimaliseert de beheerskosten van de overheid.

- ***Wij verzoeken u daarom een integrale benadering te kiezen en de nadere invulling van de Positieflijst (waar mogelijk) te combineren met de implementatie van de Europese Exotenverordening.***

Vissenwelzijn

In het rapport *Het welzijn van vis* (2015) van Stichting Wakker Dier wordt op basis van wetenschappelijke literatuur een beeld geschetst van de ernstige aantastingen van het welzijn van de vissen in de viskwekerijen. Ook de vangst- en dodingsmethoden in de zeevisserij zijn zeer dierenonvriendelijk. Vissen zijn echter dieren met bewustzijn, die angst en pijn kunnen ervaren.

- ***De Dierencoalitie pleit daarom voor prioritering en financiering van de benodigde onderzoeken, om voortvarend oplossingen en alternatieven te vinden voor deze dierenwelzijnschendingen in de visserij en aquacultuur.***

¹ EU Reg. 1143/2014 "Verordening betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten"

² Stcrt. 2015/nr. 2934

³ J. Matthews et al "Horizonscanning for new invasive non-native species in the Netherlands", 2014; beschikbaar via https://www.nvwa.nl/txmpub/files/?p_file_id=2206751

Angorawol en wasbeerhondenbont

Uit de gesprekken met de textielsector blijkt dat er gewerkt wordt aan een tracerings- en borgingssysteem met onafhankelijke certificering. Deze gesprekken lopen al anderhalf jaar en hebben tot nu toe niet tot resultaten geleid. De Dierencoalitie hoopt dat de staatssecretaris bereid is te onderzoeken in hoeverre dwingende maatregelen, zoals bijvoorbeeld een importverbod op textiel dat verkregen is op een dierenvriendelijke manier, tot de mogelijkheden behoort.

Tot op heden is het praktisch onmogelijk om te herleiden of het wol van angorakonijnen op diervriendelijke wijze wordt verkregen. Ook is het onmogelijk wasbeerhondenbont te herleiden naar de bron. Wol en bont worden namelijk op veilingen opgekocht. De vorig jaar ingevoerde labelplicht voor dierlijke producten in textiel wordt niet gehandhaafd, ondanks vele overtredingen... Indien de textielsector al bereid is het probleem aan te pakken, hoe kan het dierenwelzijn dan wel gegarandeerd worden?

Recent hebben drie Europarlementariërs een motie ingediend voor een importverbod op angorawol en konijnenbont.⁴ Deze motie ligt in lijn met de inzet van de staatssecretaris in Europa.

- ***Gaat de staatssecretaris zich inspannen om deze motie te wijzigen in een motie waarin het uiterst dierenvriendelijke wasbeerhondenbont ook wordt verboden en het verbod niet enkel voor China geldt?***

RDA advies 'verantwoord honden houden'

In de brief van staatssecretaris Dijkema als reactie op het advies van de RDA blijkt dat zij het bijtincidentenbeleid aan de gemeenten wil over laten, waardoor het willekeurige beleid en de door Martin Gaus, stichting Comité Dieren noodhulp, de Werkgroep Hulp Inbeslaggenomen Honden, stichting 'Rechten voor al wat leeft' geconstateerde misstanden zullen blijven voortbestaan en mogelijk erger worden doordat de staatssecretaris het tevens mogelijk wil maken om een hond in beslag te nemen als er geen ontdekking op heterdaad is van een bijtincident. De Raad voor Dierenaangelegenheden daarentegen komt in haar advies met een landelijk uitgewerkt stappenplan om juist die willekeur in gemeenten te voorkomen. De Raad is van mening dat bij bijtincidenten die naar de mening van de politie om opvolging vragen altijd meteen een gecombineerd muilkorf- en aanlijngesbod moet worden opgelegd. Dit betekent dat een hond niet in beslag genomen wordt. Tegelijkertijd moeten B&W de houder aanbieden dat zij het muilkorf- en aanlijngesbod in zullen trekken wanneer de houder door middel van training en een gedragsbeoordeling door een erkende hondengedragstester kan aantonen dat de kans op herhaling van een bijtincident zeer gering is. Door deze procedure te volgen wordt de houder veel meer zelf verantwoordelijk voor het gedrag van zijn hond en kan dit ook bijtincidenten in de toekomst voorkomen. De met een bijtincident samenhangende kosten worden op die manier ook grotendeels neergelegd bij de houder en komen minder ten laste van de maatschappij. De raad adviseert om bijtincidenten vooral bestuursrechtelijk af te handelen en alleen bij herhaling en ernstige incidenten (onmiddellijke ziekenhuisbehandeling noodzakelijk) deze via het strafrechttraject af te handelen. De raad pleit voor een beleid dat in iedere gemeente hetzelfde is.

- ***De Dierencoalitie steunt dit stappenplan van de Raad van Dierenaangelegenheden en roept de Kamer op dit stappenplan over te nemen.***
- ***De Dierencoalitie pleit daarnaast voor een onafhankelijke evaluatie van de agressietest en de omstandigheden waarin deze moeten worden afgenomen.***

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B8-2015-0493&format=XML&language=EN>

Varkenswelzijn

De kraamkooi voor moedervarkens wordt voornamelijk in stand gehouden om het doodliggen van biggen te voorkomen. Inmiddels bestaat er een goed alternatief, namelijk de Pro Dromi kraamstal. Eerste praktijkervaringen laten zien dat bij Pro Dromi type 1.5 de biggensterfte gelijk of zelfs iets lager is dan in de reguliere kraamkooi. Het systeem is veelbelovend, maar moet nog verder geoptimaliseerd en gevalideerd worden, waardoor het op dit moment voor veel boeren nog een te groot risico is om in Pro Dromi te investeren.

- *De Dierencoalitie dringt er daarom bij de Staatssecretaris op aan om de resterende € 160.000 subsidie om het onderzoek naar Pro Dromi af te ronden, alsnog te verstrekken.*
- *Tevens zou de overheid alles in het werk moeten stellen om de reguliere kraamkooien, die veel dierenleed veroorzaken, binnen 10 jaar te verbieden.*

Het verstrekken van nestmateriaal aan kraamzeugen is wettelijk verplicht. Veel bedrijven maken echter gebruik van de uitzonderingsclausule die zegt dat nestmateriaal verplicht is “tenzij dit in verband met de op het bedrijf gebruikte mengmestmethode technisch niet uitvoerbaar is.” De meeste mengmestmethoden raken namelijk verstopt bij gebruik van stro en zaagsel. Inmiddels is echter aangetoond dat de jutezak geen verstopping veroorzaakt en een goede vervanging is voor bijvoorbeeld stro.

- *De Dierencoalitie is daarom van mening dat een gebrek aan nestmateriaal niet mag worden toegestaan en zal moeten leiden tot het toepassen van bestuursdwang door de NVWA.*

De staatssecretaris geeft aan dat de stappen tot het verhogen van varkenswelzijn vanuit Europa moeten worden genomen, zodat de concurrentieverhoudingen eerlijk blijven. Als we daarvan uit gaan, gebeurt er in Nederland niets, zolang er in andere landen niets gebeurt.

- *De Dierencoalitie meent dat Nederland juist een belangrijke voorlopersrol zou kunnen vervullen. Er zijn talrijke stappen mogelijk die het dierenwelzijn bevorderen, maar de concurrentiepositie niet benadelen. Daar kan nu reeds mee begonnen worden, zoals bijvoorbeeld de jutezak als nestmateriaal voor drachtige zeugen.*

Weidegang koeien

De Dierencoalitie is positief over de doelstelling van de staatssecretaris om in 80% van de melkkoeien weidegang te geven per 2020. Wij vrezen echter dat dit met de huidige inzet van de diverse partijen niet wordt bereikt. Zo berekende LEI Wageningen UR in 2013 dat een weidepremie van 1 cent per liter weliswaar helpt, maar ontoereikend is om het weidegangniveau van teruggang te behoeden – laat staan de trend om te keren. Ook is bijvoorbeeld de inzet van de bij het Convenant Weidegang aangesloten supermarkten ronduit teleurstellend. Uit de Supermarkt weidegangtelling van World Animal Protection blijkt dat gemiddeld slechts 22% van het zuivelassortiment in deze supermarkten uit gegarandeerde weidezuivel bestaat. De verwachting is dan ook dat het aantal koeien dat nooit meer buitenkomt dit jaar flink toeneemt. Alleen al in Brabant en Gelderland zijn vergunningen verleend voor 141 megastallen.

- *De Dierencoalitie juicht sectorinitiatieven toe als deze de gewenste resultaten halen. Doen zij dat niet, dan is verplichte weidegang per 2020 vereist. Door hier nu duidelijkheid over te verschaffen, weet de sector waar zij aan toe is.*

Wij hopen dat u deze punten in overweging zult nemen voor uw inbreng tijdens het AO Dierenwelzijn op 23 juni 2015.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,
Namens de Dierencoalitie,

Dirk Jan Verdonk
Voorzitter

